

Vastaus valtuutettu Jaakko Lindfors ym. aloitteeseen: Selvitetään mahdollisuudet tukihenkilöihin päihdekuntoutujille

Aloitteen tekijät esittävät, että Turun kaupunki selvittää mahdollisuudet tukihenkilöiden palkkaamiseen, tarvittaessa esimerkiksi tulevan Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa yhdessä neuvotellen. Tukihenkilöt opastaisivat kuntoutujia päihteettömään elämään monipuolisten arjen tukitoimintojen avulla. Tulevaisuuden tavoitteeksi voitaisiin selvityksen perusteella asettaa esimerkiksi noin neljän koulutetun, koko-aikaisen kokemusasiantuntijan palkkaaminen.

Palvelualuejohtaja Sirpa Kuronen ja asumis- ja päihdepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä Pasi Lehti:

Kokemusasiantuntijoita käytetään mm. päihde- ja mielenterveyskuntoutujien sekä asunnottomuusuhan alla olevien parissa tehtävässä työssä.

Päihdekuntoutuksen jälkeen kuntoutujaa ohjataan suositusten mukaisesti vertaistuen piiriin sekä muihin tarpeen mukaisiin avopalveluihin. Tällöin myös kokemusasiantuntija tai muu saman kokemustaustan omaava tukihenkilö on tärkeä vertaistuen antaja päihteettömyyden tukemisessa.

Myös ennen päihdekuntoutusta kokemusasiantuntijan roolissa toimivan tukihenkilön kanssa keskustelu on usein vaikuttava työskentelymuoto, jolla asiakas voi itse arvioida omaa hoitomotivaatiota ja hoidon oikea-aikaisuutta.

Kokemusasiantuntijoita on käytetty myös palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä, esim. päihdehuollon monipalvelukeskus, päihde- ja asumispalvelujen kilpailutukset, asiakasraadit.

Kokemusasiantuntijoita on tällä hetkellä asiakkaiden käytettävissä terveysneuvontapiste Millissä, aikuissosiaalityön sosiaalisessa kuntoutuksessa, Sirkalan päiväkeskuksessa ja STM:n hankerahoituksella toimivassa asumisen tukipartiossa, jossa on aloittanut helmikuussa 2022 kokemusasiantuntija 50%työajalla (STM:n hankerahalla). Hankkeelle on haettu jatkorahoitusta myös vuodelle 2023. Kokemusasiantuntijalle maksetaan hyvinvoinnin palvelualueella kulukorvausta. Vakituiseen työsuhteeseen ei kokemusasiantuntijoita ole palkattu. Tämä on osoittautunut ainakin toistaiseksi hyvin toimivaksi käytännöksi.

Myös useissa kolmannen sektorin tai yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien toiminnoissa on mukana kokemusasiantuntijoita, jotka osallistuvat sekä asiakastyöhön että toiminnan kehittämiseen.

Kokemusasiantuntijatoimintaa ei ole varsinaisesti koordinoitu Turussa. Koulutusta on järjestetty mm. Varsinais-Suomen kokemusasiantuntijat ry:n toimesta, joka myös ylläpitää omaa rekisteriä kokemusasiantuntijakoulutuksen käyneistä. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on kouluttanut kokemusasiantuntijoita, mutta lähinnä terveydenhuollon tarpeisiin.

Siirtyminen hyvinvointialueelle ja palvelujen järjestäminen laajempaan kokonaisuutena antaa hyvät mahdollisuudet myös päihdekuntoutujien kokemusasiantuntijuuteen pohjautuvat tukihenkilötoiminnan laajentamiseen. Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa on valmistelussa syksyllä 2022 käynnistyvä kokemusasiantuntijoiden koulutus. Koulutus päättyy keväällä 2023, jonka jälkeen kokemusasiantuntijat voivat aloittaa työnsä.

Sirpa Kuronen
palvelualuejohtaja